

4 Šid, Erdevik, Neštin
Vinarija Molovin – Šid
www.vinarijamolovin.co.rs
Vinarija Brestovački – Erdevik
www.vinarjabrestovacki.com
Vinarija Trivanović – Erdevik
www.vinarijatrivanovic.rs
Vinarija Vinat – Erdevik
vinovinat.webs.com
Poljoprivredno gazdinstvo vinarija "Kube"
Moharač- Erdevik, Vinarija Gaston
– Neštin, Tri mede i oblak-Neštin
www.trimedjeioblak.bap.rs

1 Sremka Kamenica, Ledinci, Rakovac, Beočin, Čerević, Banoštor
Podrum Šukac – Sremska Kamenica, Vinski podrum Miljević – Stari Ledinci www.podrum-miljevic.co.rs
Porodična vinarija Antonijević- Ledinci, Vinarija Prekogačić- Beočin, Vinski podrum Salaksija – Rakovac,
Podrum vina Radočić – Čerević, Vinarija Belo Brdo- Čerević www.belobrdo.com Vinarija Žabić –
Čerević, Podrum Kuzmanović – Čerević, Fuškogorski vinogradi.d.o.o- Banoštor www.quetwine.com
Podrum Ačanski- Banoštor, Podrum Šilbaški – Banoštor, Podrum Stojković – Banoštor,
Vinarija Vinograd Urošević- Banoštor, Vinarija Šijački- Banoštor

2 Vinski podrumi i vinske kuće Sremski Karlovci
Muzej pčelarstva i vinska kuća Živanović
Podrum Bajilo
Podrum Benišek Veselinović
Podrum Petrović
Vinarija Dulka
Vinarija Probus
Vinarija Vinum
Vinarija Kiš
Vinarija Kosović
Vinarija Došen

Vinarija Kurjak
Vinarija Mrđanin
Vinarija Đurđić
Vinarija Veritas d.o.o.
Vinarija Aleks
Patrijaršijska dobra d.o.o- Patrijaršijski
podrum- Sremski Karlovci
Ogledno dobro za vinogradarstvo
(Departman za voćarstvo,
vinogradarstvo, hortikulturu i pejzažnu
arhitekturu)- Sremski Karlovci
www.karlovc.org.rs

3 Irig, Slankamen, Kovilj
Vinoteka Fruškogorje – Krušedol
Vinska kuća Kovačević – Irig
www.vinarjakovacevic.co.rs
Vinarija Mačkov podrum- Irig
www.mackovpodrum.co.rs
Vinarija Deurić – Mala Remeta
www.vinarijadeuric.rs
Atelje vina Šapat – Novi Slankamen
(uz prethodnu najavu)
Vinarija Acumincum – Stari Slankamen,
Vinarija Do kraja sveta – Kovilj
www.dokrajavsveta.com

- LEGENDA**
- Reka
 - Kanal
 - Potok
 - Rečno ostrvo (ada, sprud)
 - Močvara
 - Jezero
 - Lučka kapetanija (Novi Sad)
 - Pristani za turističke brodove (Novi Sad)
 - Skela na Dunavu
 - Plaža
 - Šuma
 - Voćnjaci, vinogradi
 - Informativni centar Nacionalnog parka "Fruška gora"
www.nprfruskagora.co.rs/pages/turizam
Turistička ponuda Nacionalnog parka "Fruška gora"
(Prirodnjačka postavka i edukativna staza;
Jednodnevne edukativne ture; Posmatranje ptica; Biljno carstvo;
Rezervat divljači (Vorovo); Svet insekata; Višednevne ture)
www.nprfruskagora.co.rs/pages/izletnicki%20program
 - Specijalni rezervati prirode
 - Park prirode
 - Spomenici prirode
 - Strogi rezervat prirode (ritske šume na Mačkovom sprudu, Papratski do)
 - Banije: Vrdnik, Slankamen
 - Lovišta
Lovište Vorovo (Erdevik) www.nprfruskagora.co.rs/pages/lov
Lovište Morović i Karađorđevo www.vumorovic.mod.gov.rs
Lovište Kućine (Višnjićevo)
www.vojvodinasume.rs/lovstvo/lovišta-detalnije/kucine-sid
Lovište Koviljski rit
www.vojvodinasume.rs/lovstvo/lovišta-detalnije/koviljski-rit-kovilj
Ostala lovišta: www.vojvodinasume.rs/lovstvo
 - Izletišta
- Vidikovac
- Grgurevačka pećina
- Profil geoloških slojeva gornji tercijar i čitav kvartar (manastir Grgeteg)
- Naselje
- Magistralni put
- Regionalni put
- Lokalni put
- Benzinska pumpa
- Biciklistička staza **EuroVelo 6**
Informacije za cikloturiste: Biciklistički klub „Dubl“ Novi Sad,
Sunčani kej 39 (info bike, rute, stručni saveti):
Servis, Rent a bike: Fanatic www.fanatic.rs Planeta Bike www.planetbike.rs
Rent a bike: NS Bike www.nsbike.rs
- Pruga
- Most
- Pravac puta (na ivicama karte)
- Državna granica
- Granični prelaz
- Sportski aerodrom Veliki Radinci
- Šrpski pravoslavni manastiri**
- Crkve** (kao spomenici kulture od izuzetnog značaja)
- Srpske pravoslavne crkve**
Crkva Sv. Nikole u Starom Slankamenu je po predanju izgradio Vuk Grgurević (Zmaj Ognjeni Vuk), ali najstariji pisani trag o crkvi je iz 1501. **Saborna crkva Sv. Nikole u Sremskim Karlovcima** izgrađena u 17. veku. Živopis i ikonostas oslikali su Teodor Dimitrijević-Kračun i Jakov Orfelin, a istorijske kompozicije sa obe strane oltara – Paja Jovanović. **Patrijaršijski dvor u Sremskim Karlovcima** je podignut krajem 19. veka na mestu na kome je u 18. veku bila zgrada stare mitropolije. Novu zgradu projektovao je Vladimir Nikolić. **Crkva Sv. arhandela Gavriila u Molovinu** izgrađena je 1801.
- * Kurzivom i simbolom crvene boje su označena nepokretna kulturna dobra izuzetnog značaja, a crnom ona od velikog značaja.

Srpske pravoslavne crkve kao spomenici kulture od velikog značaja: Sv. Kuzme i Damjana u Futogu, Sv. apostola Tome u Kovilju, Rođenja Bogorodice u Sremskoj Kamenici, Vaznesenja Gospodnjeg u Bukovcu, Preobraženja u Beočinu, Sv. Save u Čereviću, Sv. Georgija u Banoštoru, Sv. Arhandela Gavriila u Suseku, Sv. Kuzme i Damjana u Neštinu, Vavedenja Bogorodice u Sviložu, Sv. Arhandela Mihajla Gavriila u Grabovu, Sv. Nikole u Cortanovicima, Vavedenja Bogorodice u Beškoj, Sv. Nikole u Krčedinu, Sv. Save u Maradiku, Vavedenja Bogorodice u Indiji, Uspenja Bogorodice u Irigu, Sv. Teodora Tirona u Irigu, Sv. Nikole u Irigu, Sv. Jovana Preteče u Vrdniku, Sv. Nikole u Jasku, Sv. Nikole u Neradinu, Vaznesenja Gospodnjeg u Rumi, Sošestvija Sv. Duha u Rumi, Sv. Nikole u Rumi, Sv. Nikole u Malim Radincima, Sv. Preobraženja u Šatrinćima, Sv. Nikole u Vognju, Sv. Nikole u Stejanovicima, Sv. arhandela Gavriila u V. Radincima, Sv. Nikole u Šuljmu, Sv. arhistratiga Mihajla u Grgurevcima, Sv. Georgija u Mandelosu, Sv. Georgija u Ležimiru, Sv. Georgija u Divošu, Sv. Nikole u Erdeviku, Sv. Dimitrija u Ljubi, Sv. Nikole u Bačincima, Sv. Petra i Pavla u Berkasovu, Sv. Nikole u Šidu, Sv. Bogorodice u Moroviću, Rimokatoličke crkve kao spomenici kulture od velikog značaja: Srca Isusova i župni dvor u Futogu, Sv. Jurja i župni dvor u Petrovaradinu, Marije Snežne na Tekijama, Našašća Svetog Križa u Sremskoj Kamenici, Svetog Trojstva u Sremskim Karlovcima, Sv. Mihajla u Novom Slankamenu, Sv. Mihajla u Erdeviku, Sv. Trojstva u Kukujevcima, Sv. Marije u Moroviću, Sv. Ivana Nepomuka u Gibarcu, Sv. Katarine u Sotu, Sv. Josipa u Čereviću, Sv. Petra u Indiji, Uzdizanja Časnog Križa u Rumi.

Prostorno kulturno-istorijske celine
Gradska jezgro Sremskih Karlovaca je barokna prostorno kulturno-istorijska celina građena od sredine 18. veka pa do početka 20. veka. Petrovaradinska tvrđava sa podgrađem; Dvorac Marcibanji-Karačoni u Sremskoj Kamenici; Gradska celina u Irigu.

Znamenita mesta
Mesto zaključenja Karlovačkog mira 1699. gde su Austrija, Venecija i Poljska sa jedne i Turska sa druge strane (Rusija je sa Turskom potpisala samo primirje) okončali jedan od ratova tokom Druge opsade Beča (1683).
Mesto bitke kod Slankamena, koja se odigrala 1691. obeleženo je spomenikom podignutim 1892. Sukobile su se austrijska i turska vojska. Turci su doživeli težak poraz.
Mesto bitke kod Petrovaradina, koja se odigrala 1716. nalazi se na brdu Vezirac u blizini Tekija (Petrovaradin). Tada je austrijska vojska pod komandom Eugena Savojskog potukla tursku vojsku kojom je komandovao Damad Ali paša.

Mesto proboja Sremskog fronta obeležen je Spomen kompleksom „Sremski front“ u Adaševcima. Radi se o jednoj od najznačajnijih bitaka u sklopu završnih operacija za oslobođenje Jugoslavije od fašističkih okupatora koja se odigrala u aprilu 1945. Spomen kompleks „Sremski front“ čuva imena 15.000 palih boraca NOVI, Crvene i Bugarske armije. Kompleks je sagrađen 1988. a delo je Jovana Soldatovića. Grob pesnika Branka Radičevića (1824-1853) na Stražilovu. Spomenik kugi „Kipovi“ sagrađen je na granici iriškog i rumskog područja posle velike kuge koja je zahvatila sela na iriškoj strani 1795, ali se nije proširila na rumski hatar.

Spomenici kulture - Narodno graditeljstvo
Seoska kuća u Neštinu je primer narodnog graditeljstva iz 18. veka; Seoska kuća u Ljubi; Turske česme u Ledincima

Spomenici Prvog svetskog rata
Spomen kompleks srpskim vojnicima iz Velikog rata - Ruma
Spomenik ratnicima iz I svetskog rata u Kovilju
Spomenik streljanim Beščanima (Petrovaradinska tvrđava)
Spomenik ratnicima I svetskog rata u Neštinu

Spomenici iz perioda NOB-a (1941-1945)
Spomenički kompleks Sremski front- Adaševci, Spomenik „Sloboda“ posvećen borcima NOB-a i žrtvama fašizma na Irliškom vencu Spomen-kompleks Rohalji baze kod Divoša
Spomenik palim borcima NOB-a i žrtvama fašizma i Spomenik Mornaričkoj četi u Neštinu
Spomenik NOB-a- Jabuka
Spomenici NOB-a u naseljima: Begeču, Futogu, Veterniku, Rakovcu, Sr. Kamenici, Beočinu, Cortanovicima, Beškoj, Novim Karlovcima, Adaševcima, Gibarcu, Erdeviku, Moroviću, Privinoj Glavi, Grgurevcima, Pavlovcima, Bešenovačkom Prnjavoru, Ležimiru, Mandelosu, Jasku, Vrdniku, Irigu, Velikoj i Maloj Remeti.

Kuće znamenitih ličnosti
Kuća pesnika, lekara, Jovana Jovanovića Zmaja (1833-1904) u Sr. Kamenici, Kuća pisca, pesnika, filozofa, političara, advokata Laze Kostića (1841-1910) u Kovilju, Kuća spisateljice, pesnikinje, folkloristkinje Milice Stojadinović Srpkinje (1828-1878) u Vrdniku, Zavičajni muzej u Čereviću, Kuća u kojoj je živeo srpski guslar i pesnik Filip Višnjić (1767-1834) u Višnjićevu, Rodna kuća prosvetitelja Dorda Natoševića (1821-1887) u Starom Slankamenu.

Dvorci
Kompleks dvorca porodice Dunderski u Čelarevu završen je u drugoj polovini 18. veka. Manji dvorac je izgrađen na prelazu iz 18. u 19. vek, a veliki je izgrađen u periodu 1834-1837. Dvorac u Futogu izgradio je grof Andreas Hadik 1777. u vlasništvu porodice Kotek je u periodu 1805-1922.

Tvrđave i kule
Gornja i Donja tvrđava u Slankamenu danas su ruševine i ostaci utvrđenog grada koji datiraju još iz rimskog perioda. Srednjevekovni grad Castrum Zalankemen pominje se 1072, a u 15. veku u posedu je srpskih despota Lazarevića i Brankovića. Grad Turci zauzimaju 1521, a 1691. tu se odigrala Bitka kod Slankamena kada je austrijska vojska pobedila Turke. Vrdnička kula je ostatak branič kule nekadašnjeg srednjevekovnog grada poznatog kao Rednak. Tvrđava Morović je bila utvrda koju je izgradio ban Ivan Morović krajem 14. veka radi odbrane južne Ugarske od Turaka.

Salaši
Ranč Dobro prase ** Ledinci www.rancdobroprase.rs,
Cvejni Salaš- Begeč www.cvejinsalas.com,
Domaćinstvo Save Graorca – Kovilj www.mangulice.com,
Salaš Stojišić – Beška www.salasstojisic.com,
Banstolka- vikend naselje Banstol www.banstolka.rs,
Perkov Salaš- Neradin www.salasi.info/sr/salas/perkovsalas,
Blanušin raj- Banoštor, Guest House, Ležimir
Seosko turističko domaćinstvo "Fruška gora Guesthouse"***- Irig fruska.gora.guest.house@gmail.com

Etno kuće
Etno kuća Maradić www.armidatours.co.rs/etno-kuca,
Etno kuća Majka Angelina- Grgurević www.etnokucamajkaangelina.com,
Etno kuća Iliček Kučerak u Sremlu- Vrdnik
Etno naselje Vrdnička kula www.etnoselo-vk.rs,
Eko-etno klub Čerević www.seoskiturizam-dunav-fruskagora.com,
Majkina radionica- Banoštor
Etno kuća "Kučerak u Sremlu"- Krušedol;
Etno gazdinstvo Gagijevo sedlo- Morović www.gagijevosedlo.rs
Etno restoran "Sremska kuća" Mandeloški put

Kamp, odmaralište i omladinsko naselje
Decije odmaralište Testera - Čerević
www.vojvodinaonline.com/smetaj/decije-odmaraliste-testera-cerevic

FARMA 47, Čenej www.agrotourism-novisad.com
Omladinsko naselje "Letenka", Pokrajinskog zavoda za sport i medicinu sporta www.pzsport.rs/letenka
Auto kamp "Fruška gora", Stražilovo www.campingfruskagora.com

Planinarski domovi www.planinari.org.rs/domovi
Dom Crveni Čot- Popovica, Dom Medicinar- Popovica, Dom Železničar - Popovica, Dom dard Radimovinić- Popovica, Dom Orlovo gnezdo - Popovica, Dom pod Glavicom (Zanatlija)- Glavica, Dom i restoran Zmajevac- Zmajevac, Planinarski dom Vojvodina- Iriški venac, Kozarica - Čortanovci, Dom na Stražilovu – Čerat (Sremski Karlovci)

Hotelski i apartmanski smeštaj na teritoriji NP „Fruška gora“ i u neposrednoj blizini
Hotel Premier Aqua *****- Vrdnik www.hotelpremieraqua.com
Hotel Termal- Vrdnik www.termal-vrdnik.com
Etno naselje Vrdnička kula www.etnoselo-vk.rs
Premier Prezident Hotel *****- Sremski Karlovci www.premierprezidenthotel.com
Vila Prezident- Sremski Karlovci www.vilaprezident.com
Hotel Dunav ***- Sremski Karlovci www.hotelidunav.co.rs
Hotel Norcev ***- Iriški venac www.norcev.rs/o-hotelu
CePTOR- Andrevlje www.ceptor-andrevlje.com
Hotel Borkovac, Ruma www.borkovac.org
Hotel Fruške terme*****- Vrdnik www.frusketerme.com

Vinski podrumi i vinske kuće

Čarde
Čarda na Jami- Begeč, Kod Braše- Begeč www.cardakodbrase.com,
Splav čarda Dunavac- Futog www.splavdunavac.net,
Plavi Dunav- Futog, Mika Alas- Stari Slankamen www.indija-tourism.com,
Sidro – Beška www.indija-tourism.com,
Zlatna laguna- Stari Slankamen www.indija-tourism.com,
Brod restoran Kapetan – Stari Slankamen www.indija-tourism.com,
Skela čarda Jole – Banoštor, Koruška- Koruška

Rekreativno jahanje
Ranč Dobro prase ** Ledinci www.rancdobroprase.rs
Konjički klub Petras Petrovaradin www.petras.org.rs
Ranč Platan, Vrdnik www.rancplatan.com,
Škola jahanja,Čerević, Gagijevo sedlo,Morović www.gagijevosedlo.rs

korpus očuvanih srpskih, pravoslavnih manastira spada u najvrednije spomeničko blago Fruške gore. Prvi pisani podatak o pravoslavnim manastirima na Fruškoj gori je iz 1455, a nalazi se u pismu despota Đurđa Brankovića (oko 1375–1456), poslednjeg srpskog vladara pre pada Srpske Despotovine pod Turke 1459, papi Kalistu II. Srpski despot Branković se u pismu pozvao na pravo dobijeno od prethodnog pape, Nikole V da „in regno Hungarie“ podigne pravoslavne manastire, što je i ostvareno u vekovima koji će slediti. Narodno predanje gradijuju fružugorskih manastira smešta nekoliko vekova pre nego što to pokazuju istorijski podaci. Istorija fružugorskih manastira se dobrim delom može vezati za kttivtorstvo srpske plemićke porodice Branković: despota Stefana Brankovića, njegovu ženu, despoticu Angelinu Branković i njihove sinove, a potonje despot, Đorđi i Jovana. Među njima za ktitorske zasluge treba posebno izdvojiti despota Đorđa Brankovića (1461–1516), (kasnije mitropolit beogradsko-sremski Maksim) i njegovu majku, despoticu Angelinu Branković (? – 1520).

Manastir Krušedol izgrađen je u periodu 1509-1516. Ktitor su bili despot Đorđe Branković, njegova majka Angelina Branković i vlaški vojvoda Basaraba. Crkva manastirna posvećena je Blagovestima Bogorodice. Živopis iz perioda izgradnje vidljiv je još na stubovima koji podupiru kupolu crkve. Manastir je razoren početkom 18. veka, pa je barokni živopis iz perioda

Arsenije III Čarnojević (1706) i Arsenije IV Jovanović (1748), vojvoda Stefan Šupljikac (1848), kneginja Ljubica Obrenović (1843) i kralj Milan Obrenović (1901).

periodu od 1512. do 1516. kao zadužbina despotice Angeline Branković, koja je uz pomoć moskovskog velikog kneza Vasija III., početkom 16. veka tu osnovala ženski manastir. Crkva manastira je prvobitno bila posvećena Sv. Jovanu Zlatoustom. Početkom 18. veka Turci

Vrdnička kula

planovima arhitekta Hermana Bolea
slavni srpski slikar, Uroš Predić počet
je kao arhimandrit živeo i radio bla
utemeljitelj savremene srpske istorijs

da je godina gradnje crkve 1576. Crkva je izgrađena od Sv. Nikoli. Manastir je stradao krajem 18. stoljeća. Obnova je započela početkom 18. stoljeća. Teodor Dimitrijević Kračun 1776. Tokom 19. stoljeća je opjačkan i miniran. U manastirskoj zbirnici se nalazi sloja živopisa iz različitih perioda 17. i 18. stoljeća. manastirske crkve delo je žičkih monaha. Manastira nalazi se memorijal posvećen Josipu Dositeju Obradoviću (1739-1811) koji

1752. izgrađena je nova. Manastir je
rata, a sačuvan je samo jedan deo iko
intenzivna obnova manastira.

17. veka, ali je ubrzo obnovljen. Manastir je obnovila Branka J. Vujaklija (1987-8). U unutrašnjosti crkve iz 16. i 17. veka. Manastir je bio poznati centar gde su nastali prepis Dušanovog zbirke. Srbljak.

završena je 1901. prefrla
Novi ikonostas oslikao je
m 20. veka. U manastiru
on Ruvarac (1832-1905)
misli.

manastira posvećena je
17. i početkom 18. veka.
Ikonostas je oslikao
II svetskog rata manastir
rkvi danas su vidljiva dva
vika. Savremeni ikonostas
ja (20. vek). U delu konaka
en srpskom prosvetitelju
tu zamonažio.

Manastir Rakovac je prema predanju, podigao veliki komornik despota Jovan Brankovića, Raka

Prvi pisani podaci o **Manastiru Beočin** su iz 16. veka. Crkva manastira posvećena je Vaznesenju Hristovom. Istorija beleži podatak da su u njega stigli monasi iz Rače na Drini

ovani pre vek i po, a on je

Davidov, Dinko. (2007) *Fruškgorska „Sveta Gora“* u: Fruška gora, ur. Jelica Nedić. Beograd: Zavod za udžbenike, 245-271.

Spomeničko nasleđe Srbije – Nepokretna kulturna dobra od velikog i izuzetnog značaja. (1998) ur. Mileta Milić. Beograd: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture.

Stojaković, Gordana. (2007) *Turizam Fruške gore u: Fruška gora*. ur. Jelica Nedić. Beograd: Zavod za udžbenike. 501-520.

Čurčić, Slobodan. Dobrirović, Olivera. Stojaković, Gordana. (2002). *Fruška Gora-Turistički vodič*. Novi Sad/Beograd: Prometej & Vojnoizdavački zavod.

Fruškgorski manastiri. Pokrajinski zavod za zaštitu spomenika kulture, Novi Sad. www.pzzskz.rs/fruskgorski-manastiri/

fruskgorski-manastiri pristupljeno u februaru 2015.